

АНОТАЦІЇ

Зельдіна О.Р., Годуа Т.Л. *Історія розвитку законодавства про комерційне посередництво.* — С. 5.

У статті проаналізовано етапи розвитку законодавства про комерційне посередництво. У роботі представлений аналіз радянського законодавства з даного питання. Висвітлено особливості правового регулювання посередництва в даний період. Авторами показано, що відносини посередництва існували і до прийняття Господарського кодексу України. Проаналізовано теоретичний аспект розглянутого питання. З метою систематизації законодавства у сфері правового регулювання комерційного посередництва запропоновано класифікацію даних етапів.

Куцурубова-Шевченко О.В. *Господарсько-правові аспекти функціонування наукових парків.* — С. 11.

У статті досліджено генезис розвитку законодавства, яке стосується діяльності наукових парків. З'ясовується їх місце серед учасників інноваційної інфраструктури. Пропонується власне бачення щодо можливих їх організаційно-правових форм та надаються пропозиції з вдосконалення законодавчого регулювання діяльності наукових парків.

Ляшенко С.В. *Щодо правових засобів державної підтримки малого підприємництва.* — С. 20.

У статті автор досліджує поняття, засади і пріоритети застосування правових засобів державної підтримки малого підприємництва; приділяє увагу їх складній юридичній природі.

Шаповалова О.В. *Тлумачення господарських ризиків, пов'язаних з державно-приватним партнерством.* — С. 27.

Господарські ризики, пов'язані з державно-приватним партнерством, мають подвійну економіко-правову природу. У даній статті вони вивчаються у сприйнятті їх предметом контролю. Такий ракурс дослідження стосовно тлумачення господарських ризиків, які супроводжують договірні відносини ДПП, надає взаємопов'язану єдність теоретико-понятійного апарату. Завдяки їй стають чіткими та зрозумілими вимоги законодавства та правові основи господарського використання у найефективніший спосіб державного і комунального майна, природних ресурсів та інших багатств народу України.

Журба А.І. *Ієрархічність спрямування системи кримінального судочинства України.* — С. 34.

Статтю присвячено розгляду основних категорій, що визначають спрямованість кримінального судочинства України, як системи. У роботі досліджено основні теоретичні положення, що визначають кінцевий результат кримінального провадження. Звернута увага на зміст завдань, мети і призначення кримінального судочинства України. На підставі вивчення стану сучасної наукової думки автором запропонована трирівнева система ознак. Ознакою найвищого рівня пропонується вважати призначення кримінального судочинства, яке має вміщувати сенс, очікування суспільства від цієї правової галузі, загальний результат. Другий рівень має поглинати (можливо багатоскладову) мету кримінального провадження у вигляді справедливих рішень, перевиховання засудженого, технологію без мети тощо. Третій і найнижчий рівень повинен ототожнюватися із завданнями кримінального провадження і повинен відповідати положенням, виконання яких дозволить досягти визначеної мети. Звернута

увага на те, що висновки роботи мають початковий характер і для повноти змісту зазначені елементи мають бути вивчені окремо у наступних дослідженнях.

Рядінська В.О. *Еволюція принципу загальності оподаткування та його реалізація при оподаткуванні доходів фізичних осіб на сучасному етапі в Україні.* — С. 41.

У статті розглядається еволюція принципу загальності оподаткування як основного принципу податкової системи. Автор аналізує теоретичний підхід до його визначення на певних історичних етапах і визначає специфіку, притаманну визначенню цього принципу у XVIII, XIX та XX сторіччях, а також на сучасному етапі в Україні. Зроблено висновок, що в результаті розвитку фінансової думки принцип загальності від закріплення обов'язку кожної особи в державі сплачувати податки та збори еволюціонував до визначення загального обов'язку фізичних осіб-резидентів, що отримують доходи з джерела їх походження в Україні, та іноземні доходи, і фізичних осіб-нерезидентів, що отримують доходи з джерела їх походження в Україні, сплачувати встановлені законом податки та збори з урахуванням положень міжнародних угод (договорів, конвенцій, пактів тощо) щодо уникнення подвійного оподаткування при оподаткуванні доходів нерезидентів із застосуванням податкових соціальних пільг та звільненням від оподаткування доходів фізичних осіб-нерезидентів, що мають дипломатичні привілеї та імунітет, встановлені чинним міжнародним договором України.

Шишов О.О. *Теоретико-правові засади захисту прав платників податків.* — С. 48.

У статті здійснено аналіз сутності захисту прав платників податків. Автором наведено доводи на користь відмежування поняття «захист прав» від інших, тісно пов'язаних з ним теоретичних конструкцій. На підставі аналізу різних підходів до змісту та визначенню захисту прав наведено визначення поняття «захист прав платників податків».

Гудіма Т.С. *Зміна акцентів державної політики у сфері венчурного інвестування.* — С. 55.

Досліджено особливості взаємин держави, венчурних фондів та банків відносно формування та здійснення державної інвестиційної політики, практичної діяльності органів держави з її реалізації, а також вплив останньої на зміст інвестиційного законодавства, програмних та концептуальних документів. Виділено сучасні проблемні питання правового забезпечення ефективної реалізації інвестиційної політики держави у сфері діяльності з венчурного інвестування. Обґрунтовано доцільність зміни акцентів у визначенні підстав для надання державних гарантій у сфері венчурного інвестування. Доведена необхідність сприяння залучення банків до венчурного інвестування шляхом надання їм державних гарантій, проте не в якості суб'єкта відносин з венчурного інвестування, а в якості їх учасника. Запропоновано надання державних гарантій венчурним інституційним інвесторам із виділенням кваліфікаційних ознак інвестиції такого інвестора, наявність яких дає право на отримання гарантії її захисту.

Куш Л.І. *Щодо питання правового статусу суб'єктів, які здійснюють діяльність у сфері охорони здоров'я.* — С. 65.

У статті розглядаються положення перспективного законодавства, що визначає статус суб'єктів, які здійснюють діяльність у охороні здоров'я. У процесі дослідження було обґрунтовано необхідність уточнення деяких положень щодо визначення основних понять, розмежування бюджетних установ та державних (комунальних) підприємств у цій галузі економіки, доповнення класифікації закладів охорони здоров'я, встановлення обмеження щодо створення тільки державних (комунальних) некомерційних

підприємств у сфері медичного обслуговування. Розроблено пропозиції щодо вдосконалення перспективного законодавства, що визначає статус суб'єктів, які здійснюють діяльність у охороні здоров'я.

Селіванова І.А. *Правовий статус і різновиди акціонерних товариств, акціонером яких є держава.* — С. 72.

У статті досліджуються проблеми правового статусу акціонерних товариств, акціонером яких виступає держава, різновиди таких акціонерних товариств и проблеми правового режиму їхнього майна. На підставі системного аналізу законодавства, що регулює досліджувані питання, обґрунтовано пропозиції щодо вдосконалення механізму правового регулювання діяльності таких товариств.

Соколов М.В. *Щодо вдосконалення правової основи матеріально-технічного постачання суб'єктів господарювання.* — С. 80.

Статтю присвячено дослідженню правової основи матеріально-технічного постачання суб'єктів господарювання з метою обґрунтування відповідних напрямів її розвитку. Встановлено, що матеріально-технічне постачання провадиться на однакових засадах в усіх сферах економіки, а відтак основні положення щодо його здійснення мають закріплюватися у Господарському кодексі України. У зв'язку з цим обґрунтовано визначення у ньому поняття, договірних форм та етапів матеріально-технічного постачання. На основі аналізу правозастосовчої практики аргументовано прийняття нового положення про поставки продукції виробничо-технічного призначення та виробів народного споживання та закріплення у ньому засад встановлення тривалих господарських відносин та довгострокових договорів поставки. Внесено пропозицію щодо затвердження нових інструкцій про порядок приймання продукції за якістю та кількістю на основі чинних Інструкцій П-6 та П-7 шляхом виключення з них застарілих норм. Реалізація даних пропозицій сприятиме вдосконаленню правової основи матеріально-технічного постачання та забезпеченню суб'єктів господарювання матеріальними ресурсами в цілому.

Чухраєв Д.А. *Вдосконалення процесуального статусу поручителя, що залучається під час обрання запобіжного заходу у кримінальному судочинстві України.* — С. 88.

Статтю присвячено розгляду прав та обов'язків третіх осіб під час застосування особистої поруки. Автором надано визначення терміну «треті особи». Зазначено, що головною вимогою, що висувається до третьої особи, яка залучається до обрання запобіжного заходу, повинна бути не лише довіра, а реальна спроможність забезпечити належну поведінку підозрюваного чи обвинуваченого. Обґрунтовано необхідність розрізняти і чітко визначати статус особи, яка тільки бажає бути третьою особою, і такої, яка вже набула його відповідно до рішення суб'єкта, який веде кримінальне провадження або до рішення слідчого судді.

Запропоновані автором пропозиції щодо прав та обов'язків поручителя сприятимуть вдосконаленню його процесуального статусу, що в свою чергу створить підґрунтя для реалізації його процесуальних прав. Також система прав поручителя має забезпечити ефективність його участі в кримінальному судочинстві.

Булатов Є.В. *Юридична кваліфікація форми власності некомерційних організацій.* — С. 95.

Статтю присвячено обґрунтуванню визначення міста організацій некомерційного сектору економіки у системі форм і типів власності. На основі аналізу чинного законодавства України доводиться, що є підстави для відокремлення у межах вказаного сектору економіки двох самостійних форм власності, перша з яких (що включає

некомерційні організації господарського профілю) тяжіє до типу приватної власності, тоді як друга (що включає громадські об'єднання, політичні партії, релігійні та благодійні організації) — до типу публічної власності.

Крестьянникова О.О., Роменський А.О. *Щодо реалізації стимулюючої функції податків.* — С. 101.

Статтю присвячено дослідженню однієї з функцій податків — стимулюючої. В роботі обґрунтовується декілька форм її реалізації — встановлення податкових пільг та запровадження альтернативних систем оподаткування. Особлива увага звертається саме на правове регулювання спрощеної системи оподаткування для суб'єктів малого підприємництва, яка проявляється у формі сплати єдиного податку. Обґрунтовано позитивні вади останнього, виділено особливості застосування для окремих груп платників.

Левендаренко О.О., Кондратенко В.І. *Реалізація принципу верховенства права під час здійснення права підозрюваного на вільний вибір захисника у кримінальному провадженні України.* — С. 106.

У статті розглянуто право кожного на вільний вибір захисника, проаналізовані зміни в чинному законодавстві щодо регулювання здійснення даного права підозрюваним, обвинуваченим. Приділено увагу суб'єктам, які можуть бути захисниками в кримінальному провадженні. Положення Нового КПК 2012 року звужує коло таких суб'єктів до адвокатів, які занесені до Єдиного Реєстру Адвокатів України, що обмежує право особи на власний розсуд обирати захисника. Для розв'язання проблеми була проаналізована практика Європейського Суду з прав людини, рішення Конституційного Суду України, досвід зарубіжних країн та наукова література з даних питань. Запропоновано внесення змін до чинного КПК для дотримання засад верховенства права та права на справедливий суд, виходячи зі змісту рішень Європейського Суду, який у певних випадках визнає Україну порушником права людини на захист, і справ Конституційного Суду України, в яких тлумачиться право особи на власний розсуд обирати захисника.

Слободян О.А. *Цивільно-правова характеристика відносин з управління майном у сфері спільного інвестування.* — С. 116.

У статті розглянуто відносини у сфері управління майном інститутів спільного інвестування. Основна увага приділена розкриттю ознак цих цивільно-правових відносин, об'єкта, суб'єктного складу та особливостям їх реалізації.

Албул С.В., Кузніченко С.О. *Рейдерство: до питання вироблення Державної стратегії протидії.* — С. 122.

У статті визначено організаційні та правові засади вироблення Державної стратегії протидії рейдерству в Україні. Автори на підставі аналізу існуючих точок зору, світової та вітчизняної практики протидії рейдерству виказують власне бачення проблеми та пропонують до цього якісно нові підходи, зокрема щодо розроблення напрямів формування Державної антирейдерської програми.

Богатирьова О.І. *Участь громадськості у процесі виправлення та ресоціалізації засуджених, підоблікових кримінально-виконавчій інспекції.* — С. 129.

У статті автор розглядає участь громадськості у процесі виправлення та ресоціалізації засуджених, підоблікових кримінально-виконавчій інспекції. Досліджується значення функціонування спостережних комісій щодо виправлення та ресоціалізації таких осіб. Пропонується підвищити роль громадськості та вдосконалити її взаємодію з кримінально-виконавчою інспекцією для забезпечення виправлення та

ресоціалізації засуджених шляхом створення органу пробації, який проводив би соціальну роботу та здійснював нагляд за особами, що нині перебувають на обліку кримінально-виконавчої інспекції, замість останньої.

Буткевич С.А. *Легалізація злочинних доходів і корупція: реальні та потенційні загрози.* — С. 135.

У статті визначено організаційні, правові і тактичні засади запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і корупції; встановлено їх взаємозалежність, взаємообумовленість і взаємозв'язок. На підставі узагальнення рекомендацій уповноважених міжнародних організацій та позитивного досвіду в даній сфері розроблено пропозиції щодо вдосконалення механізму боротьби з цими невід'ємними складовими економічної злочинності.

Ємець О.М. *Правові аспекти міжнародного співробітництва правоохоронних органів.* — С. 142.

У статті розкриваються питання правового забезпечення міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю. Проводиться аналіз наукових літературних джерел за темою, а також думок науковців і практиків у цій сфері. Вивчаються положення Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності, які регламентують співробітництво правоохоронних органів у світі. Розглядаються прогресивні форми співробітництва правоохоронних органів, що поступово запроваджуються у практичну діяльність відповідно до міжнародно-правових актів. Вивчається стан імплементації даних правових норм в Україні. Проводиться аналіз національного законодавства у цій сфері, зокрема окремих статей чинного Кримінального процесуального кодексу України, а також порівняння їх змісту з окремими положеннями міжнародно-правових актів. Висновки відображають авторську думку щодо подальшого вдосконалення правового забезпечення міжнародного співробітництва правоохоронних органів.

Розгон О.В. *Особливості порядку переходу права власності на акцію.* — С. 149.

У статті розглянуто питання переходу прав за бездокументарними цінними паперами, в тому числі акцій: від пропозиції застосування цесії, індосаменту, трансферту, встановлення моменту укладення і виконання договору купівлі-продажу акцій. В результаті дослідження розглянуто процедурні моменти визначення права власності на акцію, обґрунтовано положення про те, що акції у бездокументарній формі є групою цінних паперів з самостійним, властивим їм способом переходу прав. Автором доведено, що передача і оплата цінних паперів, навіть якщо вони збігаються в часі з моментом укладення і виконання договору купівлі-продажу бездокументарних цінних паперів, в тому числі акцій, означають факт виконання належним чином цього договору.

Пилипенко Г. М. *Оцінка компетентності експерта.* — С. 159.

Досліджено критерії оцінки висновку експерта в аспекті дотримання принципу процесуальної рівності та змагальності сторін кримінального провадження. Компетенцію експерта розуміємо як характеристику вимог до особи, які дозволять стати їй компетентною в експертній діяльності. Так, до компетенції експерта не входять питання про встановлення обставин правового характеру, відповідності показань обвинуваченого висновками експертизи, характеру злочину, правильності висновків первинної експертизи, наявності у підозрюваного або потерпілого психічного захворювання, осудності тощо. Запропоновано закріпити у відповідних нормативно-правових актах розуміння меж компетенції експерта.

Мишак І. М. *Нормотворча діяльність ООН щодо забезпечення права людини на освіту та імплементація цих норм в Україні.* — С. 164.

У статті проаналізовано основні правові акти ООН, що забезпечують право людини на освіту, норми яких імплементовані в національне законодавство. Доведено, що Україна активно використовує не лише обов'язкові, а й рекомендаційні норми ООН. Чинне законодавство України у сфері освіти загалом відповідає міжнародним стандартам.

Назаренко Ю. О. *Правова основа регулювання відносин, пов'язаних з комерційною таємницею: порівняльно-правовий аналіз.* — С. 172.

Володіння інформацією, що становить комерційну таємницю, в ринкових умовах є істотним фактором конкурентоспроможності суб'єктів господарювання. Виробник, який монополює володіє комерційною інформацією, стимулює підвищення ефективності своєї господарської діяльності, створення і впровадження інновацій, що в результаті забезпечує отримання останнім економічної вигоди від введення такої інформації в господарський обіг. У статті на основі аналізу нормативно-правових актів і результатів досліджень провідних науковців здійснюється системний порівняльно-правовий аналіз міжнародного та національного досвіду правового регулювання комерційної таємниці. Беручи до уваги господарсько-правовий характер відносин у сфері комерційної таємниці, в результаті проведеного аналізу пропонується проведення подальшого вдосконалення зазначеного інституту у Господарському кодексі України.

Олійник А. Р. *Податкова застава та забезпечення виконання податкового зобов'язання: порівняльна характеристика законодавства України та Республіки Грузія.* — С. 180.

Досліджено податкову заставу в Україні та забезпечення виконання податкового зобов'язання Республіки Грузія. Питання чіткої галузевої належності відносин, що виникають під час реалізації податкової застави, є дискусійним і в теорії, і на практиці. При цьому останні можна віднести до організаційно-виробничих відносин, що становлять сферу господарських відносин. Це пов'язано з тим, що податкова застава породжує права і обов'язки між суб'єктами господарювання та органами державної податкової служби.

Проаналізовано норми чинного законодавства, що регулюють механізм застосування податкової застави органами державної податкової служби. Визначено проблеми правового регулювання податкової застави в Україні, розроблено науково-обґрунтовані висновки та пропозиції щодо вдосконалення національного законодавства у цій сфері з метою підвищення ефективності функціонування системи оподаткування в Україні. У статті досліджується співвідношення зобов'язання та обов'язку в податковому праві України та Республіки Грузія. Автор дійшов висновку, що Податковим кодексом України обґрунтовано застосовано визначення податкового обов'язку. Запропоновано напрям оптимізації норм чинного законодавства.

Григорчук Є. В. *Процесуальна природа учасників провадження, що виконують допоміжну функцію у кримінальному судочинстві України.* — С. 186.

Статтю присвячено розгляду процесуального положення суб'єктів кримінального провадження України, що виконують допоміжну функцію. Автором послідовно розкриваються зміст поняття допоміжної функції, визначаються критерії розподілу її учасників за інтересами і специфікою виконуваних функцій. У висновках зазначається, що головним критерієм виділення допоміжної функції та учасників, що її виконують у кримінальному процесі, є специфіка формування і забезпечення процесуального інтересу

у певного суб'єкта. Цих учасників за інтересами слід поділяти на три групи: процесуальний інтерес першої групи обумовлюється процесуальною відповідальністю; діяльність другої групи ґрунтується на посадових обов'язках; інтерес третьої групи має змішаний характер і ґрунтується на об'єднанні ознак двох попередніх груп. За специфікою функціонального напрямку суб'єктів, які виконують допоміжну функцію, доцільно поділяти на тих, що забезпечують процес в організаційно-технічному напрямі, і тих, які сприяють отриманню доказової інформації.

Жарикова Є.О. *Еволюція законодавства про діяльність суб'єктів підприємництва — громадян. — С. 191.*

У статті аналізується еволюція законодавства про діяльність суб'єктів підприємництва — громадян. Досліджуються особливості правового забезпечення діяльності суб'єктів підприємництва — громадян на різних стадіях історичного розвитку. Проведено класифікацію етапів розвитку законодавства про діяльність суб'єктів підприємництва — громадян. Зокрема, обґрунтовано виділення шести етапів його розвитку починаючи з X століття до нашого часу. Виділено особливості, характерні для кожного з даних етапів. Акцентовано увагу на ролі Господарського кодексу України, який вперше закріпив статус суб'єктів підприємництва — громадян як учасників господарських відносин.

Приходько К.В. *Предмет і мета судового контролю на стадії досудового розслідування. — С. 199.*

Статтю присвячено питанням визначення предмета і мети судового контролю. У статті досліджується стан наукових розробок про зміст мети і предмета судового контролю на стадії досудового розслідування. Наприкінці робиться висновок про те, що предметом судового контролю доцільно вважати рівень обмеження прав, свобод і законних інтересів осіб, що визначається можливістю реалізації завдань кримінального провадження, і наявність фактичних підстав для прийняття рішення про відводи. Під метою судового контролю пропонується розуміти його результат у вигляді забезпечення слідчим суддею належного процесу. З метою повного осмислення нової системи судового контролю у кримінальному судочинстві рекомендується у подальших дослідженнях на підставі положень про мету і предмет приділити увагу іншим складовим діяльності слідчого судді, якими є засоби, способи, завдання тощо.

Сорокіна Т.Б. *Правова основа ресторанного господарства. — С. 207.*

У статті розглядаються питання правового регулювання ресторанного господарства в Україні. Вказана значущість документарної форми правового регулювання — нормативно-правових актів. Відзначено, що діяльність суб'єктів господарювання у сфері ресторанного господарства, в першу чергу, регулюється господарським законодавством, що виходить з легального визначення ресторанного господарства і віднесення його до форм господарсько-торговельної діяльності. Особливе місце в регулюванні відносин у сфері ресторанного господарства займає Господарський кодекс України. Серед переліку актів нормативно-правового регулювання ресторанного господарства виділено підзаконні документи, якими сьогодні встановлені правила у сфері ресторанного господарства. При цьому відмічено, що саме комплексне їх використання дозволить в повнішому об'ємі виявити правові вимоги діяльності суб'єктів господарювання в даній галузі господарювання. Вказано також на необхідність узгодження між собою норм актів господарського законодавства у сфері ресторанного господарства.

Беніцький А.С. *Розвиток законодавства Російської імперії про кримінальну відповідальність за причетність до злочину та співучасть у злочині у період правління Катерини II.* — С. 215.

У статті проведено дослідження видатних історично-правових пам'яток другої половини XVIII століття. Визначено джерела кримінального права, які застосовувались на території Російській імперії у період правління Катерини II. Розглянуто історію розвитку та становлення законодавства часів Катерини II про кримінальну відповідальність за причетність до злочину та співучасть у злочині. Проаналізовано кримінально-правові положення Наказу Катерини II Комісії про складення проекту нового Уложення 1767 р., Статуту благочинства або поліцейського 1782 р., а також інші узаконення Катерини II, які передбачали відповідальність за переховування злочинця, недонесення про злочин, потурання злочину та співучасть у злочині. Розглянуто деякі питання кваліфікації діянь, які мали ознаки причетності до злочину. Встановлено значення правових документів, які були прийняті Катериною II, для розвитку таких інститутів кримінального права як причетність до злочину та співучасть у злочині.

Крутова Л.О., Рибалко В.А. *Реалізація соціально-економічної функції української держави у сфері промислового виробництва (1921–1928 рр.).* — С. 221.

Характеризуючи нові тенденції у сфері промислового виробництва в період нової економічної політики, автори статті розкривають соціально-економічну функцію української радянської держави в контексті специфічних умов її становлення. Відмовившись частково від свого суверенітету через історично обумовлені обставини, ця держава виконувала соціально-економічну функцію у сфері промислового виробництва вже як частина загальносоюзної радянської держави. Тому основні напрями і форми діяльності української держави у сфері промислового виробництва і соціальній сфері відображали зміст соціально-економічної функції загальносоюзної держави.

Нужний С.С. *Правове положення колишніх державних селян українських губерній Російської імперії у пореформену добу.* — С. 229.

У статті проведено наукову реконструкцію процесу прийняття на рубежі 50–60 рр. XIX ст. основних нормативно-правових актів реформи державних селян. Проаналізовано механізми правового регулювання земельних відносин різних категорій державних селян та процес їх зрівняння у громадянських правах та перетворення на стан вільних сільських обивателів.

Прус В.З. *Центральні органи державного управління Російської імперії в другій половині XIX ст.* — С. 235.

Статтю присвячено історико-правовому аналізу організації та діяльності апарату державного управління Російської імперії у другій половині XIX ст., у складі якої перебувала більша частина території сучасної України.

У статті висвітлено структуру та порядок створення основних центральних органів державного управління Російської імперії у XIX ст. Коротко представлено аналіз основних функцій даних органів, їх компетенція і місце в державному апараті. Вказано на несамостійність центральних органів державного управління при здійсненні своїх функцій, їх залежність від волевиявлень імператора Російської держави, що підтверджує існування в Російській імперії у другій половині XIX ст. абсолютного самодержавства.

Також виявлено зв'язок між організацією державного апарату управління Російської імперії тих часів і сучасної України.